STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

WERSJA SKRÓCONA DLA UCZNIÓW

Zespół Szkół Ekonomicznych im. Wincentego Stysia w Świdnicy

Ten dokument przedstawia najważniejsze zasady bezpieczeństwa. Jest przeznaczony dla uczniów i nie zastępuje pełnej wersji szkolnych Standardów.

1. Dlaczego obowiązują Standardy?

Standardy mają chronić uczniów przed krzywdzeniem i zaniedbaniem, a także wskazywać, jak szkoła reaguje na niepokojące zdarzenia. Dotyczą sytuacji w szkole, podczas zajęć i wycieczek oraz zagrożeń ujawnionych w innych miejscach, w tym w Internecie.

Zgodnie z § 23 pełnych Standardów za monitorowanie ich realizacji odpowiadają szkolny Rzecznik Praw Ucznia oraz dyrektor szkoły.

2. Twoje prawa

- Masz prawo do bezpieczeństwa, szacunku, prywatności i poszanowania swojej godności.
- Masz prawo być wysłuchany i traktowany sprawiedliwie, bez dyskryminacji.
- Masz prawo do ochrony przed przemocą fizyczną, psychiczną i seksualną.
- Masz prawo poprosić o pomoc, gdy dzieje Ci się krzywda albo obawiasz się o inną osobę.

3. Jak pracownicy szkoły powinni traktować uczniów?

Pracownicy szkoły mają działać dla dobra ucznia, zachowywać profesjonalne granice, cierpliwość i szacunek. Nie wolno im poniżać, zawstydzać, obrażać, zastraszać, stosować przemocy ani wykorzystywać przewagi nad uczniem.

- Zakazane są zachowania i propozycje o charakterze seksualnym, a także udostępnianie uczniom takich treści.
- Nie wolno bić, popychać, szarpać ani dotykać ucznia w sposób naruszający jego granice.
- Pracownik powinien chronić prywatne informacje o uczniu i nie udostępniać jego wizerunku bez wymaganej podstawy.
- Kontakt poza szkołą odbywa się zasadniczo przez kanały służbowe, zgodnie ze szkolnymi zasadami.

4. Jak rozpoznawać krzywdzenie?

Krzywdzeniem może być działanie albo zaniedbanie, które zagraża bezpieczeństwu, zdrowiu lub dobru ucznia. Może pochodzić od osoby dorosłej lub innego ucznia.

- Przemoc fizyczna: bicie, kopanie, szarpanie, popychanie, zadawanie bólu.
- Przemoc psychiczna: wyśmiewanie, poniżanie, upokarzanie, groźby, zastraszanie, uporczywe nękanie.
- Przemoc seksualna: naruszanie intymnych granic, niechciane zachowania seksualne, pokazywanie treści pornograficznych.
- Zaniedbanie: brak odpowiedniej opieki, żywności, leczenia, bezpieczeństwa lub wsparcia.
- Cyberprzemoc: hejt, groźby, szantaż, publikowanie kompromitujących zdjęć lub informacji.

Niepokojące sygnały mogą obejmować nagłą zmianę zachowania, lęk przed konkretną osobą, obrażenia, silne wycofanie lub częste dolegliwości. Same objawy nie przesądzają o przemocy, ale warto o nich porozmawiać z zaufanym dorosłym.

5. Relacje między uczniami

Szanuj granice innych osób. Nie stosuj przemocy, nie poniżaj, nie wykluczaj i nie rozpowszechniaj krzywdzących materiałów. Gdy widzisz, że ktoś jest krzywdzony, nie dołączaj do sprawcy i powiedz o tym dorosłemu.

6. Gdzie i komu zgłosić problem?

Powiedz o zdarzeniu wychowawcy, pedagogowi szkolnemu, psychologowi, pedagogowi specjalnemu, dyrektorowi albo innemu zaufanemu pracownikowi szkoły. Jeśli sprawa dotyczy konkretnego pracownika, możesz zwrócić się bezpośrednio do dyrekcji lub innej zaufanej osoby.

Nie musisz mieć pewności, że doszło do przemocy, żeby poprosić o rozmowę. Możesz zgłosić również sytuację, której jesteś świadkiem.

7. Co dzieje się po zgłoszeniu?

Szkoła rozpoznaje sytuację, podejmuje działania służące bezpieczeństwu ucznia i dokumentuje interwencję. Sposób postępowania zależy od tego, czy zagrożenie pochodzi od pracownika, innej osoby, rówieśnika czy opiekuna.

- W pierwszej kolejności należy zadbać o bezpieczeństwo i, jeśli trzeba, oddzielić ucznia od osoby stwarzającej zagrożenie.
- Dyrekcja organizuje wyjaśnienie okoliczności i odpowiednie działania służbowe.
- Gdy istnieje podejrzenie przestępstwa albo poważnego zagrożenia, szkoła zawiadamia właściwe organy.
- Przy podejrzeniu przemocy domowej mogą zostać uruchomione odpowiednie procedury, w tym „Niebieskie Karty".
- Szkoła zapewnia uczniowi wsparcie i monitoruje jego sytuację.

Informacje o zdarzeniu są chronione, ale mogą być przekazywane osobom i instytucjom uprawnionym do udzielenia pomocy i prowadzenia interwencji. Nie można obiecać całkowitej tajemnicy, gdy zagrożone jest bezpieczeństwo.

8. Pomoc po ujawnieniu krzywdzenia

Zgodnie z pełnymi Standardami szkoła tworzy grupę wsparcia, w której uczestniczą wychowawca, psycholog i pedagog szkolny. W zależności od potrzeb mogą dołączyć inni specjaliści.

Grupa ustala potrzebne działania i może opracować Indywidualny Plan Działania (IPD): formy pomocy, spotkania i sposób monitorowania sytuacji. Celem jest przywrócenie bezpieczeństwa i wsparcie ucznia w dalszym funkcjonowaniu.

9. Gdy zagrożone jest życie lub zdrowie

Jeśli ktoś jest bezpośrednio zagrożony, nie czekaj na zwykłą rozmowę wychowawczą. Zawiadom najbliższego dorosłego i wezwij pomoc pod numerem 112. Nie próbuj samodzielnie rozwiązywać sytuacji, która może być niebezpieczna.

10. Bezpieczeństwo w Internecie

Szkoła zabezpiecza swoją sieć i prowadzi działania edukacyjne dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu. Ty także możesz ograniczać ryzyko:

- Nie podawaj obcym haseł, danych osobowych ani prywatnych informacji.
- Nie udostępniaj zdjęć, filmów i wiadomości, które mogą naruszać czyjąś prywatność.
- Nie odpowiadaj agresją na hejt, groźby lub szantaż.
- Zachowaj wiadomości lub zrzuty ekranu, jeśli doświadczasz cyberprzemocy, i zgłoś problem dorosłemu.
- Zgłaszaj niebezpieczne treści i sytuacje zauważone na szkolnych urządzeniach.

11. Ochrona danych i wizerunku

Twoje dane osobowe i wizerunek podlegają ochronie. Szkoła nie powinna przekazywać informacji o Tobie osobom nieuprawnionym. Utrwalanie i publikowanie zdjęć lub nagrań uczniów musi odbywać się zgodnie z prawem i zasadami wskazanymi w pełnych Standardach. Szanuj również prywatność innych osób.

12. Gdzie przeczytać pełny dokument?

Pełne Standardy są opublikowane na stronie internetowej szkoły oraz dostępne w sekretariacie i pokoju nauczycielskim. Wychowawcy omawiają zasady z uczniami na godzinach wychowawczych. Zapytaj wychowawcę lub sekretariat, jeśli potrzebujesz dostępu do dokumentu.

13. Dodatkowe miejsca pomocy

- 116 111 – Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży.
- 800 12 12 12 – Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka.
- 112 – numer alarmowy w bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia.

PAMIĘTAJ: Masz prawo do bezpieczeństwa. Proszenie o pomoc i zgłaszanie krzywdzenia nie jest donoszeniem.

Opracowanie informacyjne na podstawie „Standardów Ochrony Małoletnich" ZSE w Świdnicy. Nie zastępuje dokumentu pełnego.